

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ
คงจะเห็นได้จากประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลายต่างก็เน้นความสำคัญของการศึกษา
ในฐานะที่เป็นจักรกลสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources)
เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนตามความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การ-
ศึกษาจึงเป็นการลงทุน (Investment) อย่างหนึ่ง โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา
ซึ่งเป็นระบบการผลิตกำลังคนระดับสูงซึ่งรัฐต้องลงทุนในการศึกษาระดับนี้เป็นจำนวน
มาก/มาร์ค บลาอ^๑ (Mark Blaug) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาใน
ประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๑๐ พบว่าค่าใช้จ่ายต่อคนในระดับประถม-
ศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ปีกหักครู และอุดมศึกษา จนสำเร็จการศึกษาในแต่ละ
ระดับประมาณ ๒๔๘, ๘๑๘, ๓๒๕๓, ๓๕๗๓ และ ๘๒๓๓ บาท ตามลำดับ และ
ได้ชี้ให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายต่อคนในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เป็น ๑๓ และ ๒๗
เท่าของค่าใช้จ่ายต่อคนในระดับประถมศึกษา จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าในการ
ลงทุนเพื่อการศึกษาของแต่ละคน ต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก จึงจะสามารถออกไป
ประกอบอาชีพได้

^๑Mark Blaug, "The State of Educational Planning in
Thailand", A Report to N.E.C., 31 (October, 1968) : 7.

การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้นเป็นการศึกษาที่มีโปรแกรมต่อเนื่องจากการศึกษาชั้นปริญญาตรี เพื่อแสวงหาความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งที่มีระดับสูงกว่าปริญญาตรี จึงนับได้ว่าเป็นการผลิตกำลังคนระดับสูงให้แก่ประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้สังเกตเห็นความสำคัญของการศึกษาระดับนี้ ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐ ในความพยายามที่จะยกระดับมหาวิทยาลัยของประเทศให้เท่าเทียมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยรัฐได้เสนอให้มีการเปิดบัณฑิตวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่เดิม ทั้ง ๕ แห่งขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๕๕^๑ และจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ ๕ ก็ได้ให้ความสำคัญแก่การผลิตบัณฑิตชั้นมัธยมศึกษา โดยได้ตั้งเป้าหมายเชิงปริมาณในการผลิตบัณฑิตระดับนี้ถึง ๓๑,๐๐๐ คน^๒ และอัตราการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามจากการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ ๕ พบว่า การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้น มีจำนวนต่ำกว่าเป้าหมายอยู่มาก ทั้งนี้เพราะการขยายการรับนักศึกษาตามโครงการแผนงานที่กำหนดไว้ยังไม่บรรลุผลทั้งในด้านการเตรียมบุคลากร หลักสูตร และองค์ประกอบอื่น ๆ^๓ สำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ในที่นี้อาจจะรวมถึงปัญหาเรื่องงบประมาณกำลังความสามารถ และประสิทธิภาพของผู้เรียน ตลอดจนการใช้เวลาในการศึกษาเกินกำหนดเวลาของหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดรับสมัครนิสิตเข้าเรียนในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๔ เป็น-

---

^๑อนันต์ ศรีโสภณ, การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในไทย, (ม.ป.ป., ม.ป.ท.), หน้า ๕๔.

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๒๕-๒๕๒๙), (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๒๔), หน้า ๑๒๖.

^๓เล่มเดียวกัน, หน้า ๑๓๓.

ต้นมา โดยเริ่มจากการเปิดสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ปัจจุบันนี้ได้ขยายจำนวนภาควิชาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งหมด ๑๐ ภาควิชา ซึ่งในการคัดเลือกนิสิตเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรนั้น ในบางภาควิชาจะพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอันดับแรก เช่น จะมีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเกรดเฉลี่ยสะสม ในระดับปริญญาตรี แต่วิธีการที่แต่ละภาควิชาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเหมือนกันคือ คะแนนจากแบบสอบคัดเลือก คะแนนจากแบบสอบความถนัด (Aptitude test) ตลอดจนการสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่สอบคัดเลือกผ่านเข้ามาไ้ นั้นน่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง และจะประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังที่บลูมและปีเตอร์^๑ (Bloom and Peter) ได้ให้เหตุผลว่า "ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาจะต้องใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้ในการพัฒนาคัดเลือกบุคคล คือ การใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร หรือคะแนนจากแบบสอบผลสัมฤทธิ์ และหรือคะแนนความถนัด"

✓ จากการศึกษาของวรวรรณ สัตยวิวัฒน์^๒ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๔ พบว่า มหาวิทยาลัยมหิดล มีความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาในรูปของการเรียนช้ากว่ากำหนด และการออกกลางคันทั้ง ๆ ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลเองได้สอบผ่านการคัดเลือกด้วย

^๑ B.S. Bloom and F.R. Peter : The Use of Academic Prediction Scales for Counseling and Selecting College Entrance. (New York: The Free Press of Glencoe, Inc., 1961), p. 32.

^๒ วรวรรณ สัตยวิวัฒน์, "การบ่งชี้ลักษณะความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔), หน้า ๖.

วิธีการต่าง ๆ มาแล้วเป็นอย่างดี และจากการวิจัยของ ทรงศรี สนธิทรัพย์^๑ ก็พบว่า มีนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมากที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ซึ่งผลเสียที่เกิดจากการใช้เวลาในการศึกษาเกินกำหนดเวลาของหลักสูตรก็คือทำให้เกิดความสูญเสียทางการศึกษา และมหาวิทยาลัยไม่สามารถผลิตบัณฑิตได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันจะก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ

จากผลเสียที่เกิดขึ้นเนื่องจากการสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ประกอบกับผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสิต ในระดับบัณฑิตศึกษามีเป็นจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ค้นหา สาเหตุ หรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับโอกาสการสำเร็จการศึกษาของครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตร และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร อันจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต ภาควิชา และบัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา เปรียบเทียบลักษณะของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาของครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร โดยแยกศึกษาดังนี้

---

^๑ทรงศรี สนธิทรัพย์, "การเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ระหว่างนิสิตนักศึกษาปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา ตามกำหนดเวลาของหลักสูตร กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๖.

๑. เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนตัวของครูศาสตราจารย์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรในค่านต่อไปนี้

- ๑.๑ เพศ
- ๑.๒ อายุ
- ๑.๓ สถานภาพสมรส
- ๑.๔ ภาควิชา
- ๑.๕ ระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
- ๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี
- ๑.๗ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท
- ๑.๘ จำนวนครั้งที่สุดสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
- ๑.๙ ลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท
- ๑.๑๐ ประเภทของสถานที่ทำงานก่อนมาศึกษาต่อ
- ๑.๑๑ ช่วงเวลาที่ใช้ทำวิทยานิพนธ์
- ๑.๑๒ ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพื่อหาวิชา

๒. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวของครูศาสตราจารย์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรในหมวดปัญหาค้นต่าง ๆ ดังนี้

- ๒.๑ หมวดปัญหาค้นสุขภาพ
- ๒.๒ หมวดปัญหาค้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงิน
- ๒.๓ หมวดปัญหาค้นอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง
- ๒.๔ หมวดปัญหาค้นบ้านและสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว
- ๒.๕ หมวดปัญหาค้นการปรับตัวในด้านการเรียน
- ๒.๖ หมวดปัญหาค้นการทำวิทยานิพนธ์

๓. เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปริญญาตรีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปริญญาโท จำแนกตามภาควิชา ดัชนีการสำเร็จการศึกษาและนิเวศารวมทุกภาควิชา

๔. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษากำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร จำแนกตามภาควิชา และปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

๕. เพื่อหาเรโซประสิทธิภาพ จำแนกตามภาควิชา และปีการศึกษา
ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้ ได้แก่ ทรุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๑๖-๒๕๒๐ ในภาควิชาบริหารการศึกษา มัธยมศึกษา วิทยาลัยการศึกษา จิตวิทยา พลศึกษา พยาบาลศึกษา โสภศาสตร์ศึกษา และภาควิชาประถมศึกษานี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยอาศัยข้อมูลที่ค้นได้จากแม่ประวัติบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะถือว่าเป็นแหล่งของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้ ในการวิจัยครั้งนี้จะไม่ศึกษาบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อจากหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และนิสิตหลักสูตรทรุศาสตร์มหาบัณฑิตที่ออกกลางคัน สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่สำเร็จการศึกษากำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยได้อาศัยการนับจำนวนภาคเรียนทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในใบรายงานผลการศึกษา (Transcript) นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา โดยได้รวมจำนวนภาคเรียนที่นิสิตขอลาพักการศึกษาในขณะที่ยังศึกษาอยู่ด้วย

๒. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษากำหนดเวลา และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา โดยแยกศึกษาดังนี้

๒.๑ ตัวแปรด้านสถานภาพส่วนตัว จำแนกเป็น

๒.๑.๑ ตัวแปรที่ไม่ใช่ตัวแปรต่อเนื่อง ได้แก่ เพศ สถานภาพ สมรส ภาควิชา ลักษณะการมาศึกษาใน ระดับปริญญาโท ประเภทของสถาบันที่ทำงาน ก่อนมาศึกษาต่อ

๒.๑.๒ ตัวแปรต่อเนื่อง ได้แก่ อายุ ระยะเวลาที่ทำงานก่อน ศึกษาต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาวิชา ช่วงเวลาที่ใช้ทำวิทยานิพนธ์

๒.๒ ตัวแปรด้านปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงิน ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ด้านบ้านและสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว ด้านการปรับตัวในด้านการเรียน และปัญหา ด้านการทำวิทยานิพนธ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่า

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแทนของครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ เข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๑๖-๒๕๒๐
๒. เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการศึกษา เช่น แฟ้มประวัตินิสิตบัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใบรายงานผลการศึกษานิสิต และบันทึกต่าง ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้
๓. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลที่ตอบตรงสภาพความเป็นจริง และเชื่อถือได้
๔. มาตรฐานการวัดเกรดทั้งในระดับปริญญาตรี และ ระดับปริญญาโท แม้จะต่างสถาบันและต่างภาควิชาก็ตาม ถือว่ามีมาตรฐานไม่แตกต่างกัน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจาก

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูศาสตรมหาบัณฑิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๑๖-๒๕๒๐ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วมักจะมีการย้ายที่อยู่และที่ทำงาน จึงทำให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับที่อยู่และที่ทำงานที่ค้นได้จากแฟ้มประวัติในอดีตไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับแบบสอบถามที่ส่งไปให้ทางไปรษณีย์ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้กำชับให้มีการส่งต่อไปยังที่อยู่ใหม่ และส่งจดหมายไปทวงถามหลังจากครบกำหนดวันที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม

๒. ผลการวิจัยครั้งนี้ อาจจะไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เพราะข้อเท็จจริงที่ไร้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในอดีต แม้ว่าจะได้เก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิคือ เก็บข้อมูลจากตัวมหาบัณฑิตโดยตรงก็ตาม แต่ข้อมูลก็อาจจะคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงบ้าง เนื่องจากระยะเวลาที่เกิดขึ้นในอดีตอาจมีผลต่อความจำของมหาบัณฑิต

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย หมายถึง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูศาสตรมหาบัณฑิต หมายถึง นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนครบตามหลักสูตรครูศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย

นิสิต หมายถึง นิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะการสำเร็จการศึกษา หมายถึง การสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา และการสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา

การสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา หมายถึง การสำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลาในการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๘ ภาคเรียน นับตั้งแต่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรครูศาสตรมหาบัณฑิต

ความสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา หมายถึง ความสำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาในการศึกษาตั้งแต่ ๖ ภาคเรียนขึ้นไป นับตั้งแต่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ซึ่งแยกศึกษา ๒ ระดับ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท

ตัวแปรด้านสถานภาพส่วนตัว หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภาควิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนครั้งที่สมัครสอบเข้าศึกษาต่อ ลักษณะการมาศึกษา ระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ประเภทของหน่วยงานที่ทำงานก่อนมาศึกษาต่อ ช่วงเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาวิชา

ตัวแปรด้านปัญหาส่วนตัว หมายถึง ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงิน ปัญหาด้านบ้านและสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ปัญหาด้านการปรับตัวด้านการเรียน และปัญหาการทำวิทยานิพนธ์

อายุ หมายถึง อายุในขณะเริ่มเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

จำนวนบุตร หมายถึง จำนวนบุตรในขณะที่ศึกษาในระดับปริญญาโท

ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา หมายถึง ความสูญเสียเปล่าของการศึกษาในรูปของการเรียนช้ากว่ากำหนด

ระยะเวลาที่ใช้ศึกษา หมายถึง จำนวนภาคเรียนที่ใช้ นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

จำนวนภาคเรียนที่นิสิตใช้จริง หมายถึง ผลรวมของจำนวนภาคเรียนที่นิสิตใช้ศึกษาจริงทุกคน จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

จำนวนภาคเรียนที่นิสิตควรรู้ตามหลักสูตร หมายถึง ผลคูณของจำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษา กับจำนวนภาคเรียนที่ใช้ศึกษาตามหลักสูตร

เรโซประสิทธิภาพ หมายถึง อัตราส่วนระหว่างจำนวนภาคเรียนที่ควรใช้ตามหลักสูตร กับจำนวนภาคเรียนที่นิสิตใช้จริง ถ้านิสิตทุกคนเรียนสำเร็จในเวลาที่กำหนด จำนวนภาคเรียนที่ควรจะใช้จะเท่ากับจำนวนภาคเรียนที่นิสิตใช้จริง จะได้เรโซประสิทธิภาพเท่ากับหนึ่ง ซึ่งแสดงว่าไม่มีความสูญเปล่าในด้านการเรียนซ้ำกว่ากำหนด ดังนั้นการคำนวณเรโซประสิทธิภาพ จึงทำให้ทราบว่ามีการสูญเปล่าในด้านการเรียนซ้ำกว่ากำหนดหรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้คือ

๑. ทำให้ทราบถึงลักษณะที่แตกต่างกันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของครุศาสตรมหาบัณฑิต ระหว่างกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา และหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร

๒. ผลการวิจัยนี้จะ เป็นพื้นฐานสำหรับคิดค้นข้อเสนอแนะในการขจัดปัญหาการสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของนิสิตบัณฑิตศึกษา เพื่อช่วยลดความสูญเปล่าทางการศึกษา

๓. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยบริการให้คำปรึกษาแนะแนวของมหาวิทยาลัย ได้ทราบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษา มีปัญหาค้นใดบ้าง เพื่อช่วยเหลือให้นิสิตบัณฑิตศึกษาที่เข้ามาศึกษาแล้วมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลามากที่สุด

๔. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนจัดโปรแกรมให้การช่วยเหลือนิสิตบัณฑิตศึกษา ได้ตรงประเด็นของปัญหา